

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

PM handledare och student – Verksamhetsförlagd utbildning

Kurs

Professionell omvårdnad – sviktande hälsa, klinik
och evidens, 30 hp

Termin 3

Innehållsförteckning

Genomförande av VFU.....	3
Struktur och bedömning under VFU	3
Peer learning	3
Veckoplanering	3
Behörighet till olika datasystem	3
Handledare för dagen	3
Obligatoriska moment under VFU-perioden.....	4
<i>Lärandeplan inför VFU .....</i>	<i>4</i>
<i>Aktiviteter under VFU.....</i>	<i>4</i>
<i>Reflektionsseminarium.....</i>	<i>4</i>
Bedömning	5
<i>Halvtidsdiskussion.....</i>	<i>5</i>
<i>Avslutande bedömning.....</i>	<i>5</i>
<i>Trepartsamtal .....</i>	<i>5</i>
<i>Krav för godkänd VFU: .....</i>	<i>6</i>
Aktiviteter under VFU.....	6
Aktivitet 1 – Läkemedelsadministrering.....	6
Aktivitet 2 – Medicintekniskt moment	6
Aktivitet 3 – Bedömning	7
Aktivitet 4 – Dokumentation.....	7
Aktivitet 5 – Omvårdnadsprocessen	7
Aktivitet 6 – Ansvara för en patient vid en rond.....	8

Genomförande av VFU

Detta PM ska fungera som ett stöd för både handledare och studenter under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i programmets tredje termin.

VFU-perioden sträcker sig över åtta veckor, där studentparet är på sin VFU-plats tre dagar i veckan (onsdag- fredag, helgdagar kan även användas men VFU ska inte komprimeras utan fördelas jämnt över VFU-perioden). Övriga dagar måndag och tisdag ska inte VFU förläggas då de ägnas åt andra teoretiska moment. Arbetstidslagen måste följas vad gäller nattvila mellan passen och raster under varje arbetspass.

Detta är studenternas första VFU där de får börja träna på medicintekniska moment i verksamheterna. Som handledare säkerställer du studenternas kunskap innan medicintekniska moment utförs. Som student är du väl förberedd och utför inte några moment på patienter om du har tveksamheter i hur utförandet ska gå till. Områden bearbetade i termin 1 och 2 såsom säkerställande av identitet, bemötande och kommunikation, sekretess, basala hygienrutiner, basal omvårdnad, etik, och dokumentation fördjupas genom en koppling mot sviktande hälsa samt prevention.

Struktur och bedömning under VFU

Peer learning

Studentparet handleds i par på sin VFU-plats i enligt Peer learningmodellen. Studentparet arbetar tillsammans när de utför omvårdnad. Arbetet som studenterna blir tilldelade fördelas alltid inom studentparet, en genomför och en observerar. Vid nästa arbetsuppgift byter studenterna roller. Mer information om Peer learningmodellen finns att läsa om i VFU-handboken under "Lärande i VFU".

Omvårdnadsåtgärder som ska utföras ska alltid vara genomgångna med en handledare innan de genomförs på en patient.

Veckoplanering

Under studentparets åtta veckor långa period av klinisk utbildning varvas teori med praktik i mötet med patienterna. För att skapa en tydlig struktur under perioden är det fördelaktigt att upprätta en veckoplanering. Denna planering hjälper studentparet att fokusera på specifika områden vecka för vecka, baserat på de angivna lärandemålen och dokumentet *Matris över utförda moment*. Under VFU-perioden ska studentparet aktivt delta i omvårdnaden av de patienter som ingår i arbetslaget. Dessutom förväntas de ta ett mer självständigt ansvar för ett antal utvalda patienter, vilket ger dem möjlighet att fördjupa sina kunskaper och utveckla sitt kliniska resonemang.

Behörighet till olika datasystem

Alla studenter får inloggningsuppgifter till de datasystem som används på de aktuella verksamheterna inom Region Jönköpings Län. I samband med dokumentation ska den policy och de riktlinjer som finns inom verksamheten följas.

Handledare för dagen

Studentparet kommer att få möjlighet att handledas av olika handledare och behöver därför inte följa en och samma handledare under hela VFU-perioden. För att säkerställa kontinuitet och följsamhet i deras lärande har studenterna med sig två viktiga dokument: *Matris över utförda moment* och *Reflektionsdagblad*.

Dessa dokument fungerar som stöd för studenternas utveckling och reflektion under VFU:n och utgör även underlag för bedömningen i *AssCe-bedömningsformulär*. Samtliga dokument

finns tillgängliga i VFU-handboken och ska användas löpande för att dokumentera och följa upp studenternas lärande. Studenterna ansvarar för att fylla i dessa dokument.

- **Matris över utförda moment** innehåller en definition och en checklista över vad studenten ska fokusera på under VFU-perioden, i enlighet med lärandemålen. Denna fylls i dagligen av studenten och signeras av handledaren.
- **Reflektionsdagblad** används av studenten för att dagligen skriva ner sina reflektioner. Handledaren signerar och ger kort skriftlig feedback till studenten varje dag.
- **AssCe bedömning och tidrapport** är det formella bedömningsformuläret där studentens slutgiltiga omdöme dokumenteras. Detta formulär lämnas sedan in till skolan för betygsättning.

För att sammanställa dokumenten och få en överblick av bedömningen tilldelas studentparet en huvudansvarig handledare. Det är önskvärt att denna handledare är en av dem som handleder studenterna under VFU-perioden. Den huvudansvariga handledaren har i uppgift att, i slutet av VFU-perioden, ge ett omdöme till studenterna i AssCe-formuläret baserat på innehållet i *Matris över utförda moment* och *Reflektionsdagblad*.

Obligatoriska moment under VFU-perioden

Under VFU-perioden ska studentparet utföra flera obligatoriska moment som en del av sitt lärande. Varje dag förväntas studenterna dokumentera sina genomförda aktiviteter i *Matris över utförda moment* samt reflektera skriftligt över sina erfarenheter och lärdomar.

Lärandeplan inför VFU

Lärandeplanen mejlas till handledaren innan VFU-perioden startar. Handledaren förväntas ta del av lärandeplanen för att få en förståelse för studentens tidigare erfarenheter, individuella mål, förväntningar och lärandestrategier.

Aktiviteter under VFU

Aktiviteter under VFU-perioden är utformade för att stödja och utveckla studentens kunskaper. Studentparet är ansvariga för att genomföra alla aktiviteter under VFU-perioden. Studentparet bestämmer själva i vilken ordning de genomförs. Om någon aktivitet inte kan utföras så ska handledaren istället leda studentparet i en reflektion kring den aktuella aktiviteten.

Reflektionsseminarium

Under VFU-perioden kommer två reflektionsseminarier att hållas, där fokus ligger på GIBBS reflektionsmodell och studenternas erfarenheter från VFU. Instruktioner för seminarierna samt tider finns tillgängliga i Canvas.

Seminarierna kommer att ledas av lärare från skolan.

Bedömning

Studenterna bedöms individuellt med AssCe-formuläret som grund där faktorerna i formuläret är kopplade till lärandemålen i kursen.

Halvtidsdiskussion

Under VFU-perioden genomförs en halvtidsdiskussion med huvudansvarig handledare och varje enskild student där AssCe-faktorerna diskuteras. Inför dessa samtal ska studenten komma förberedd och ha skattat sig själv. Halvtidsdiskussionen genomförs i mitten av VFU-perioden.

Om det finns lärandemål som studenten riskerar att inte nå upp till ska dessa dokumenteras i AssCe under rätt faktor och kontakt ska tas med kursansluten kontaktlärare på hälsöhögskolan för att upprätta en pedagogisk handlingsplan (kontaktuppgifter finns i VFU-handboken).

Avslutande bedömning

I slutet av VFU-perioden genomförs en avslutande bedömning mellan studenten och den huvudansvariga handledaren, där AssCe-faktorerna går igenom. Omdömet som ges ska grunda sig på innehållet i *Matris över utförda moment* samt *Reflektionsdagbladet*. Den huvudansvariga handledaren går igenom dessa dokument och sammanställer ett omdöme baserat på studentens lärande under VFU-perioden.

För mer information om hur bedömningen utformas, hänvisas till *AssCe-formuläret*.

Efter avslutad VFU ska *AssCe-formuläret*, tillsammans med närvarorapporten och *Matris över utförda moment*, lämnas in som ett samlat dokument av studenten i Canvas.

Trepartssamtal

Efter genomförd halvtidsdiskussion bokas ett trepartssamtal (20 minuter) mellan student, lärare (står angivet i Canvas vilken varje student ska boka med) och handledare. Samtalet genomförs via Zoom och bokas av studenten i samråd med handledaren, baserat på de tider som anges i kalendern i Canvas. Om det vid halvtidsdiskussionen framkommer att studenten riskerar att inte uppnå måluppfyllelse på samtliga mål, ska detta diskuteras och ett längre samtal bokas med lärare i samförstånd med studenten.

Syftet med trepartssamtalet är att studenten ska reflektera över sin kunskap, förmåga och sina färdigheter under sin VFU.

- Om studenten har områden eller faktorer som behöver utvecklas för att uppnå måluppfyllelse, ska dessa tas upp under samtalet.
- Om studenten har uppnått måluppfyllelse på samtliga områden/faktorer, ska studenten lyfta fram **tre valda** områden/faktorer som diskuteras under samtalet.

Mall för trepartssamtal

Studenten ansvar för och leder trepartssamtalet.

1. *Studenten inleder med en presentationsrunda av personerna som finns med i samtalet.*
2. *Studenten presenterar tre valda områden/faktorer som behöver utvecklas/där måluppfyllelse är uppnådd. Studenten berättar om sin självskattning, genom att beskriva en situation eller situationer som beskriver studentens kunskap, förmåga och/eller färdigheter i förhållande till lärandemål.*
3. *Handledare och klinisk adjunkt (KA) ställer uppföljande frågor eller återkopplar till studentens självskattning.*

4. *Samtalet avslutas med att student, handledare och KA gör en avslutande återkoppling/sammanfattning till det som framkommit. Möjlighet ges för eventuella frågor.*

Krav för godkänd VFU:

- Utvalda AssCe-faktorer har uppnått minst "God målluppfyllelse"
- Lärandeplan är inskickad och överlämnad till handledare innan VFU
- Samtliga aktiviteter är genomförda
- Genomfört trepartsamtal
- Minst 192 timmars närvaro
- AssCeformulär med närvarorapport och *Matris över genomförda moment* är inskickad i Canvas innan deadline passerat

Aktiviteter under VFU

Syftet med aktiviteterna är att strukturera studentens lärande under VFU och att hjälpa studenten att nå kursens lärandemål. Samtliga aktiviteter är på olika sätt kopplade mot lärandemålen i kursen samt sjuksköterskans kärnkompetenser informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Aktivitet 1 – Läkemedelsadministrering

Planera, utför och dokumentera administrering av läkemedel. Reflektera kring varför läkemedlet ges, rimlighet och vilka eventuella biverkningar det kan ge. Administrering av läkemedel kan ske peroralt, subkutant, intramuskulärt och/eller intravenöst. Momentet utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört momenten och därtill hörande dokumentation. Reflektera över momenten tillsammans i studentparet och med handledare och ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård med fokus på läkemedel.

Lärandemål:

- *Utföra läkemedelsberäkningar och självständigt söka information om läkemedel*
- *hantera läkemedel på ett patientsäkert sätt samt kunna informera om läkemedlens effekter och biverkningar*
- *under handledning administrera läkemedel enligt gällande författningar*
- *självständigt värdera information om läkemedel.*

Aktivitet 2 – Medicintekniskt moment

Planera, utför och dokumentera ett medicintekniskt moment. Momenten utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört något moment och därtill hörande dokumentation. Reflektera över momenten i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Lärandemål:

- *Tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient med sviktande hälsa och dess närstående*
- *kommunicera med och undervisa patienter med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande.*

Aktivitet 3 – Bedömning

Planera, utför och dokumentera en A-E-undersökning och en anamnestagning enligt exempelvis SAMPLER av en patient som har lämnat samtycke. Momenten utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört momenten och därtill hörande dokumentation. Reflektera över momenten i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Lärandemål:

- *Tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient med sviktande hälsa och dess närstående*
- *kommunicera med och undervisa patienter med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande.*

Aktivitet 4 – Dokumentation

Upprätta tillsammans i studentparet en uppdatering av status, en omvårdnadsplan, en omvårdnadsepikris etcetera utifrån relevanta sökord och aktuell evidens. Dokumentera i aktuellt dokumentationssystem och enligt rådande lagar och författningar. Tillsammans med handledare ska studentparet reflektera över hur dokumentation förs gällande status, en omvårdnadsplan, en omvårdnadsepikris etcetera. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Lärandemål:

- *Redogöra för hur omvårdnad kan dokumenteras och förbättras med stöd av informationsteknologi.*

Aktivitet 5 – Omvårdnadsprocessen

Genomför en datainsamling med fokus på ett specifikt behov hos en patient och följ stegen:

1. Datainsamling

- Samla in information genom samtal, observation och patientjournaler.
- Identifiera patientens behov baserat på insamlade data.

2. Planering

- Formulera mål i samråd med patienten och vårdteamet.
- Planera omvårdnadsåtgärder utifrån patientens individuella behov och resurser.
- Dokumentera planen i journalen och säkerställ att alla relevanta yrkesroller involveras.

3. Genomförande

- Utför planerade omvårdnadsåtgärder enligt planen.
- Ge patienten kontinuerligt stöd och information för att främja delaktighet.

4. Utvärdering

- Utvärdera åtgärderna genom uppföljning och dialog med patienten.
- Justera omvårdnadsplanen vid behov.
- Planera fortsatt vård och eventuella nya åtgärder vid behov.

Reflektera över momenten i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Lärandemål:

- *Identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdnadsplan i samband med sviktande hälsa*
- *tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient med sviktande hälsa och dess närstående.*

Aktivitet 6 – Ansvara för en patient vid en rond

Studenten skall individuellt planera, utföra och dokumentera en rond av minst en patient med stöd av handledare och parstudent. Studentparet observerar varandra. Reflektera över momenten i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenserna informatik, personcentrerad vård, samverkan i team och evidensbaserad vård.

Lärandemål:

- *Redogöra för hur omvårdnad kan dokumenteras och förbättras med stöd av informationsteknologi*
- *identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa.*